

โครงการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุขเทศบาล ตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน นครปฐม

ดร.กสิณแก้ว จันทร์หงษ์ และคณะ
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพฯ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นวิจัยประเมินผลโครงการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุขเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ประจำปี 2550 แหล่งข้อมูลได้มาจาก 3 กลุ่มคือ กลุ่มที่ 1 อสม. ที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ ที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 75 คน กลุ่มที่ 2 ได้มาจากประชาชนที่ได้รับการบริการการดูแลสุขภาพเบื้องต้นจาก อสม. จำนวน 75 คน และกลุ่มที่ 3 ได้แก่ ผู้บริหารเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ ทำการฝึกอบรมและเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน มกราคม-กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2550 ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่าง อสม. ที่ศึกษา พบว่า ก่อนการอบรม อสม. ส่วนใหญ่มีระดับคะแนนความรู้ด้านการดูแลสุขภาพอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 68.0 ภายหลังการอบรม อสม. ส่วนใหญ่มีคะแนนความรู้ด้านการดูแลสุขภาพเพิ่มมากขึ้นอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 72.0
2. อสม. หลังได้รับการอบรมมีค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ด้านการดูแลสุขภาพ ($M = 25.61$) สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ด้านการดูแลสุขภาพก่อนการอบรม ($M = 20.72$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001
4. อสม. มีความพึงพอใจต่อการเข้าอบรมในระดับมากที่สุด ($M = 4.50, SD = .561$)
5. ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุข อยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.58, SD = .560$)
6. ผู้บริหารเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ มีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขระดับมาก ผลการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ทั้งในแง่ความเหมาะสม ด้านการบริหารจัดการ ด้านเทคนิคทางวิชาการ มีความคุ้มค่ากับงบประมาณที่จัดสรร เกิดประโยชน์แก่ตัว อสม.เองที่มีความรู้มากขึ้นและประชาชนที่ได้รับการดูแลสุขภาพจาก อสม. ที่ผ่านการอบรม และที่สำคัญคือเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารพิจารณาในการจัดทำโครงการในปี ต่อๆ ไป

กล่าวโดยสรุป รูปแบบการดำเนินงานของโครงการมีความเหมาะสมกับสภาพของอสม. ทำให้อสม. สามารถนำความรู้ที่ได้รับนำไปปฏิบัติงานได้จริงส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย ควรมีการติดตามผลการให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่ อสม. ในระยะยาว ควรมีการให้ความรู้และมีการฝึกทักษะการปฏิบัติงานจริงของ อสม. ให้ครอบคลุมการให้บริการที่จำเป็น 14 กิจกรรมสาธารณสุขมูลฐาน สามารถนำแผนการจัดโครงการพัฒนาศักยภาพ อสม. ไปประยุกต์ใช้ในท้องถิ่นอื่นๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด